

lig mindre, idet den er opgiven at være fra 5 Mk. til 2 Mk. pr. Tønde Hartkorn, hvilket da ikke er saa særdeles betydeligt, skjøndt der maaffee kan være trykkende nok for Vedkommende. Allerede kort efterat Placaten af 1838 var udkommen, indkom der til det forrige Rentekammer gjentagne Andragender om en bedre Ordning af denne Sag, og Rentekammeret gav derfor en Mand, som er Forstcandidat og tillige Sandflugtscommissair, det Hverv at gennemreise det vestlige Jylland og forestaae Dæmningsarbejdet paa den nordlige Side af Aggercanalen; det er med megen Interesse, og jeg erkjender endog, med megen Betænkning, at denne Mand har gjort denne Sag til Gjenstand for sin Virksomhed, ligesom han oftere har indgivet Andragender til det ældre Rentekammer, der heller ikke var utilbøieligt til at gaae ind paa dem. Han har ogsaa foranlediget, at der for den sidst afholdte Rigsdag blev forelagt et meget udførligt Forslag om, hvad der kunde foretages med Hensyn til Sagen; det Andragende, hvori dette Forslag var fremsat, blev henlagt paa Thingets Bord, og jeg forskaffede mig en Afkrift deraf. Senere har han henvendt sig directe til Indenrigsministeriet med et nyt Andragende, som i det Væsentlige var en Gjentagelse af det, der fremkom for Rigsdagen; dog her har han endnu tilføjet yderligere Forslag. Allerede i det forrige Rentekammers Tid fandt man, at denne Mand's Indsigt i disse Forhold og den særdeles Opmærksomhed, han havde henvendt paa dem, maatte henlede Regjeringens Tanker paa ham; der blev derfor tilstaaet ham en Reiseunderstøttelse, for at han kunde gjøre sig bekendt med Sandflugtens Tilstand i forskjellige fremmede Lande. Han er imidlertid ikke kommen til at nyde denne Understøttelse, deels paa Grund af den Nødvendighed, som der har været til at vedtage Besparelser i Statens Udgifter, og deels paa Grund af de politiske Forhold, især da Bestemmelsen var, at han skulde gjøre sig bekendt med Sandflugten paa de preussiske Ryster, navnlig i Sommerne, hvor det ikke var at vente, at de preussiske Autoriteter vilde imødekomme ham med den fornødne Beredvillighed og Understøttelse. Imidlertid foreligger der en Resolution for, at han

skal foretage Reisen, og, hvis det Fornødne bliver bevilget i Finantsloven, vil han ogsaa foretage den, og det anseer jeg for meget rigtigt; thi man finder sig endnu i en fuldkommen Uvisshed om, hvad der er det egentlige Cardinalpunkt i Sagen, nemlig om, hvad der kan ventes af kraftigere Foranstaltninger end dem, som hidtil have fundet Sted, om det derved var at vente, at man i Dyrkestrækningerne og Riststrækningerne fuldkommen kunde blive Herre over Sandflugten, thi den Kundskab, som denne Mand, der næsten er den Ænfeste heri Landet, der kjender disse Forhold, har erhvervet sig, er erhvervet paa den Maade, at han, foruden hvad han har erfaret i sin Praxis, kun har havt Bøger at holde sig til. Man seer, at han har gjort sig megen Umage for at komme i Besiddelse af de bedste Skrifter om denne Gjenstand; men der findes ingen tilstrækkelig Kundskab om, hvad der er foretaget i saa Henseende, navnlig i Holland og Belgien. Det er mig personlig bekendt, at man i nogle af de hollandske Dyrkestrækninger har været meget heldig med at faae Sandflugten aldeles dæmpet, saaledes at de store Strækninger, som ligger imellem Dyrkerne, endog kunne overgaae til Agerdyrkning, og at man har benyttet dem til Kartoffelavl, hvortil de ere særdeles stikede, men paa hvilken Maade man er gaaet frem i Holland, for at opnaae dette Resultat, og, om man har været istand til at opnaae det overalt paa den udstrakte hollandske Kyst, som vistnok er en af dem, som har størst Lighed med den danske, derom troer jeg, at man savner al Kundskab. Jeg troer, at det var godt, om man først søgte at skaffe sig grundet Kundskab om dette Forhold, forinden man fremtræder med en ny Plan til at tage det hele Arbejde paa en anden Maade end hidtil. Hvis man skulde komme til den Overbeviisning, at det vilde lade sig gjøre her at opnaae lignende Resultater som de af mig nys udhævede, vil jeg ikke negte, at det Spørgsmaal, som man idelig kommer tilbage til, nemlig om Staten burde overtage alle Udgifter ved Foranstaltninger med Hensyn til Sandflugten, vilde stille sig noget anderledes end hidtil; men saalænge det er Tilfældet, at de Foranstaltninger, som træffes, væsentlig ere til Fordeel for vedkom-